

Відділ освіти, молоді та спорту Краснокутської селищної ради
Пархомівський ліцей

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 8
ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ, РОСІЙСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНОЇ МОВ, МИСТЕЦТВА,
КРЕСЛЕННЯ, ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ, АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ,
ВИХОВАТЕЛЯ ГПД, ВИХОВАТЕЛЯ СУПРОВОДУ**

с. Пархомівка

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора
Пархомівського ліцею
Москаленко С.Л.
від 10.03.21 № 28

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 8
ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛУТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ, РОСІЙСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНОЇ МОВ, МИСТЕЦТВА,
КРЕСЛЕННЯ, ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ, АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ,
ВИХОВАТЕЛЯ ГПД, ВИХОВАТЕЛЯ СУПРОВОДУ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності вчителя української мови та літератури, зарубіжної літератури, російської та іноземної мов, мистецтва, початкових класів, креслення (далі - вчителя) поширюється на всіх вчителів під час проведення занять, виховних заходів та поза занять з предмета.
- 1.2. Вимоги інструкції з безпеки життєдіяльності є обов'язковими для виконання вчителями.
- 1.3. Вчитель відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю зобов'язаний забезпечити безпечні умови для проведення занять в кабінеті та несе особисту відповідальність за дотримання правил безпеки
- 1.4. Учитель запроваджує необхідні заходи для створення здорових і безпечних умов проведення занять, забезпечує виконання інструкцій з безпеки життєдіяльності, охорони праці й санітарно-гігієнічних заходів, безпечний стан робочих місць та навчального обладнання.
- 1.5. Перед початком навчального року вчитель повинен проходити медичний огляд.
- 1.6. Учитель повинен знати правила пожежної безпеки й уміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками).
- 1.7. Учитель повинен пройти навчання з експлуатації електроустановок і мати допуск не нижче II групи.
- 1.8 Вчитель повинен мати навички в наданні першої (долікарської) допомоги, у разі захворювання учня чи при нещасному випадку необхідно викликати медпрацівника та повідомити адміністрацію закладу.
- 1.9 Учитель має слідкувати за виконанням здобувачами освіти правил безпеки й санітарно-гігієнічних вимог.

1.10 Учитель не повинен приступати до роботи в разі погіршення самопочуття під час освітнього процесу, повинен негайно повідомити про це адміністрацію ліцею.

1.11 Про виявлені несправності обладнання, устаткування, пристроїв, інші небезпечні прояви вчитель повинен повідомити адміністрацію закладу.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Учитель перед початком занять у кабінеті проводить інструктажі з безпеки життєдіяльності відповідно до вимог п.п.4.6, 8.2, 8.4, 8.5 Положення про організацію роботи з охорони праці учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти; негайно сповіщає адміністрацію ліцею про кожний нещасний випадок, який стався з будь-яким учасником освітнього процесу.

2.2. Учитель повинен перевірити:

- санітарно-гігієнічний стан кабінету, провітрити його;
- наявність та справність стану шкільного обладнання, меблів, закріплення стендів, мультимедійного устаткування, роботу системи освітлення, виключити наявність оголених контактів дротів електромереж;
- справність електричних шнурів, вилок та розеток (розбавтаність з'єднань).

2.3. Учителю забороняється:

- самостійно здійснювати будь-які ремонтні роботи, що можуть становити небезпеку для життя і здоров'я учителя чи здобувачів освіти;
- залишати в навчальному кабінеті здобувачів освіти без нагляду;
- приносити до навчального кабінету будь-які пристрої, речовини чи предмети, які можуть становити небезпеку.

2.4. Учитель зобов'язаний ознайомити учнів з обладнанням навчального кабінету, з правилами поведінки в кабінеті під час занять з предмету; проінструктувати учнів щодо правил безпечного користування навчальним обладнанням, необхідним на уроці, провести відповідні інструктажі з безпеки та зробити записи про їх проведення у відповідному журналі реєстрації інструктажів.

2.5 Учитель перед початком уроку повинен поцікавитися станом здоров'я здобувачів освіти, у разі отримання скарги забезпечити негайне надання медичної допомоги, довести про це до відома класного керівника і адміністрації.

2.6 У разі виявлення незначних порушень вимог безпеки вчитель повинен зробити запис у журналі адміністративно-громадського контролю, якщо порушення не можуть бути усунені негайно.

2.7. У разі встановлення грубих порушень вимог безпеки необхідно негайно повідомити адміністрацію освітнього закладу і не розпочинати навчальних занять в даному приміщенні до ліквідації порушень.

2.8. При використанні таблиць, мап та інших демонстраційних засобів слід перевірити надійність їх кріплення до дошки.

- 2.9 Перед початком уроку слід чітко визначити порядок і правила безпечного здійснення навчальної діяльності на всіх етапах уроку.
- 2.10 Вчитель повинен розсадити здобувачів освіти відповідно їх зросту.
- 2.11 Одяг та взуття вчителя повинні відповідати санітарно-гігієнічним вимогам і не створювати загрозу життю та здоров'ю всіх учасників освітнього процесу.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1. Учитель повинен здійснювати освітній процес тільки у спеціально призначеному навчальному приміщенні, яке передбачено розкладом уроків. Забороняється змінювати місце проведення заняття без попереднього узгодження з адміністрацією ліцею.
- 3.2. Вчитель під час уроку повинен постійно перебувати в навчальному кабінеті із здобувачами освіти. Забороняється під час уроку залишати робоче місце.
- 3.3. Учитель повинен користуватися для організації освітнього процесу тільки безпечними засобами та пристроями, які передбачені діючими нормативними положеннями, стоять на інвентарному обліку ліцею та є справними.
- 3.4. Учитель забезпечує перебування здобувачів освіти в навчальному кабінеті тільки в його присутності.
- 3.5. Учитель повинен слідкувати за тим, щоб здобувачі освіти:
- не приступали до виконання робіт без дозволу вчителя;
 - не залишали робочого місця без дозволу вчителя;
 - використовували навчальні прилади та наочність тільки за призначенням;
 - не намагалися полагодити будь-які пристрої;
 - не гойдалися на стільці, правильно сиділи за партою;
 - не відволікались від роботи;
 - розташовували на робочих столах тільки ті предмети, матеріали, навчальні посібники, які необхідні для даного уроку;
 - не захарашували проходи між партами сторонніми предметами;
 - не ставали на підвіконня, не стрибати з будь-якої висоти над рівнем підлоги, не відкривати вікон і не виглядати з них, не виконувати ніяких дій на висоті (в тому числі не користуватися полицями шафи, якщо це потребує знаходження на додатковій висоті);
 - не приносили до кабінету небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, газові балончики, петарди, тощо);
 - дотримувались дисципліни та порядку
 - дотримувались правил особистої гігієни;
 - дотримувались правил протипожежної безпеки
 - були ввічливими та уважними; не допускали протиправних дій до всіх учасників навчально-виховного процесу.
- 3.6 Вчитель повинен закінчити урок одразу ж після дзвоника на перерву.
- 3.7. Під час перерви:
- вчитель повинен пересвідчитись, що всі здобувачі освіти покинули приміщення, забравши особисті речі;

- вчитель повинен відкрити фрамуги для провітрювання приміщення кабінету;
- вимкнути всі електроприлади ;
- у разі чергування вчитель повинен дотримуватись обов'язків чергового вчителя, затверджених наказом директора.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Після закінчення роботи в кабінеті вчитель зобов'язаний:

- закінчити урок у встановлений термін, згідно з режимом роботи ліцею;
- пересвідчитись, що всі здобувачі освіти покинули приміщення, забравши особисті речі;
- вимкнути всі електроприлади, які використовувалися на уроці;
- перевірити стан робочих місць учнів та учителя на кінець уроку, у разі виявлення несправностей повідомити адміністрацію;
- відкрити фрамуги для провітрювання приміщення кабінету;
- у разі чергування дотримуватись обов'язків чергового вчителя, затверджених наказом директора;
- після закінчення останнього за розкладом уроку, вивести здобувачів освіти класу до роздягальні та пересвідчитися, що вони покинули межі навчального закладу.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В ЕКСТРИМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Види можливих аварійних випадків:

- коротке замикання електропроводки;
- займання ізоляції;
- ураження електричним струмом.

Учитель повинен негайно відключити електромережу й організувати дії в залежності від характеру аварії:

- надати першу допомогу постраждалому,
- сповістити адміністрацію.

5.2. При виникненні осередку пожежі учитель повинен:

- використовувати засоби пожежогасіння;
- при виникненні небезпеки евакуювати учнів та працівників згідно плану евакуації із приміщення;
- негайно сповістити адміністрацію;
- викликати за потреби пожежну команду за тел. 101;
- вимкнути електромережу, освітлення;
- зачинити вікна й двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- вчитель приступає до ліквідації осередку вогню, при цьому предмети, які легко займаються, електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-яким наявним вогнегасником;
- учитель вказує прибулим представникам пожежної команди шляхи до осередку пожежі в приміщенні.

5.3. При нещасному випадку, надати першу долікарську допомогу постраждалому, викликати лікаря чи швидку допомогу за тел. 103, негайно сповістити адміністрацію

5.4. Роботу в аварійних ситуаціях з ліквідації ушкоджень приладів, які призвели до аварії, дозволяється особам з кваліфікаційною групою не нижче III.

5.5. Учитель повинен вжити заходів для збереження життя й здоров'я учнів, працівників школи та власного життя у разі виникнення аварійних ситуацій і не ставити власними діями під загрозу життя та безпеку людей.

Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

1. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

2. Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мізку. При такому стані оживлення необхідно починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

3. Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;
- якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

4. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям у низ,

наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем,- парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 4 % розчином таніну;

- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

**Відповідальна за організацію
роботи з охорони праці**

_____ **Швець І.Г.**

УЗГОДЖЕНО:

**Інженер з охорони праці
групи господарського обслуговування
відділу освіти, молоді та спорту
Краснокутської селищної ради**

_____ **Шостак І.В.**

**Юрисконсульт
групи по господарському обслуговуванню
відділу освіти, молоді та спорту
Краснокутської селищної ради**

_____ **Замурей А.М.**

Ознакомлений(на)